

C
Ả
M
N
A
N
G

KHÁNG KIỆN

*Chống bán phá giá
và Chống trợ cấp*

tại **LIÊN MINH CHÂU ÂU**

C Ầ M N A N G

Bìa 2

KHÁNG KIẾN
Chống bán phá giá
và Chống trợ cấp
tại LIÊN MINH CHÂU ÂU

LỜI MỞ ĐẦU

G giống như ở nhiều nước khác, ở EU, biện pháp phòng vệ thương mại (chống bán phá giá, chống trợ cấp, tự vệ) là các công cụ pháp luật tương đối hữu hiệu để bảo vệ ngành sản xuất nội địa trong quan hệ cạnh tranh với các nhà xuất khẩu nước ngoài. Mặc dù không phải khu vực dẫn đầu về tần suất sử dụng các công cụ này, EU vẫn thuộc nhóm khu vực sử dụng các công cụ này tương đối thường xuyên.

Trên thực tế, trong thời gian 1995-2010 đã có tổng cộng 11 vụ điều tra được khởi xướng ở các nước thành viên EU (bao gồm cả các thành viên cũ và mới gia nhập) đối với hàng hóa xuất khẩu của Việt Nam. Trong đó đã có 8 vụ điều tra đi đến kết luận áp dụng biện pháp thuế chống bán phá giá. EU hiện đang là một trong những thị trường xuất khẩu lớn nhất của hàng hóa Việt Nam, và cũng là thị trường từng kiện chống bán phá giá hàng Việt Nam nhiều nhất.

Vì vậy các doanh nghiệp xuất khẩu Việt Nam cần có sự chuẩn bị nhất định để đối phó với các công cụ này nếu bị vướng phải.

Cuốn cẩm nang này cung cấp những thông tin cơ bản nhất về pháp luật, thực tiễn và những lưu ý về kỹ năng đối phó với các vụ kiện chống bán phá giá, chống trợ cấp và tự vệ tại thị trường EU để các doanh nghiệp, hiệp hội có thể tự trang bị cho mình những kiến thức cần thiết nhằm phòng tránh và đối phó có hiệu quả với các vụ kiện hoặc các nguy cơ liên quan.

Đây là cuốn thứ hai trong tập hợp các Cẩm nang kháng kiện chống bán phá giá, chống trợ cấp ở các thị trường, sau cuốn Cẩm nang kháng kiện ở Hoa Kỳ, do Hội đồng Tư vấn về Các biện pháp Phòng vệ Thương mại chủ trì biên soạn. Hy vọng cuốn Cẩm nang sẽ mang đến cho doanh nghiệp xuất khẩu, hiệp hội doanh nghiệp, các nhà nghiên cứu, thực tiễn và đông đảo bạn đọc những thông tin hữu ích.

Phòng Thương mại và Công nghiệp Việt Nam
Hội đồng Tư vấn về các Biện pháp Phòng vệ Thương mại

Chủ biên: TS Nguyễn Thị Thu Trang

Hội đồng Tư vấn về các biện pháp Phòng vệ Thương mại

Phòng Thương mại và Công nghiệp Việt Nam

9 Đào Duy Anh – Hà Nội

Tel: 04-35771458

Fax: 04-35771459

Website: www.chongbanphagja.vn; www.antidumping.vn

DANH MỤC TỪ VIẾT TẮT

ADA:	Hiệp định về chống bán phá giá của WTO (Anti-dumping Agreement)
Giá XK:	Giá xuất khẩu (Export price)
Giá TT:	Giá thông thường (Normal value)
EU:	Liên minh châu Âu (European Union)
EC:	Ủy ban châu Âu (European Commission)

MỤC LỤC

Số	Trang
	Lời mở đầu
	Phần thứ nhất
	NHỮNG VẤN ĐỀ CHUNG
01	Hệ thống pháp luật EU về các biện pháp phòng vệ thương mại bao gồm những văn bản nào? 17
02	Đặc trưng cơ bản của pháp luật EU về các biện pháp phòng vệ thương mại? 19
03	Bán phá giá và biện pháp chống bán phá giá? 21
04	Điều kiện áp dụng biện pháp chống bán phá giá ở EU? 22
05	Trợ cấp và biện pháp chống trợ cấp? 24
06	Điều kiện áp dụng biện pháp chống trợ cấp ở EU? 26
07	Biện pháp tự vệ là gì? 28
08	Điều kiện áp dụng biện pháp tự vệ ở EU? 29
09	Sự khác nhau giữa các biện pháp phòng vệ thương mại ở EU? 30
10	Ảnh hưởng của “cơ chế liên minh” trong EU đối với việc áp dụng biện pháp phòng vệ thương mại? 32
11	Các cơ quan có thẩm quyền của EU trong lĩnh vực biện pháp phòng vệ thương mại? 36

Phần thứ hai**QUY TRÌNH ĐIỀU TRA CHỐNG BÁN PHÁ GIÁ – CHỐNG TRỢ CẤP**

- 12** Các bước và thời hạn cơ bản trong vụ điều tra? 40

Giai đoạn 1 – ĐƠN KIỆN

- 13** Ai có thể yêu cầu điều tra chống bán phá giá/chống trợ cấp? 42
- 14** Điều kiện để đại diện cho ngành sản xuất nội địa nộp Đơn kiện? 45

Giai đoạn 2 – KHỞI XƯƠNG ĐIỀU TRA

- 15** Ai có quyền khởi xương điều tra chống bán phá giá/chống trợ cấp? 46
- 16** Một sản phẩm có thể bị điều tra tiếp nếu trước đó một vụ điều tra vừa chấm dứt với sản phẩm đó không? 48

Giai đoạn 3 – GIAI ĐOẠN ĐIỀU TRA SƠ BỘ

- 17** Nội dung hoạt động điều tra? 49
- 18** Các bên trong vụ điều tra và quyền của họ? 52
- 19** Vấn đề bảo mật thông tin trong quá trình điều tra? 55
- 20** Tiếp cận thông tin trong quá trình điều tra? 58
- 21** Những doanh nghiệp xuất khẩu nào được điều tra? 59
- 22** Việc lựa chọn Nhóm mẫu (bị đơn bắt buộc) được thực hiện như thế nào? 60
- 23** Khi nào doanh nghiệp bị coi là không hợp tác và hệ quả là gì? 62
- 24** Khi nào doanh nghiệp bị đơn nhận được Bảng câu hỏi điều tra? 63
- 25** Trả lời Bảng câu hỏi điều tra? 66
- 26** Bản trả lời Bảng câu hỏi điều tra sẽ được Ủy ban châu Âu xử lý như thế nào? 69
- 27** Điều tra về thiệt hại? 71
- 28** Điều tra thực địa? 73
- 29** Phiên điều trần? 82

Giai đoạn 4 – BIỆN PHÁP TẠM THỜI

- 30** Khi nào EC ra kết luận sơ bộ về vụ điều tra? 83
- 31** Biện pháp tạm thời là gì và được áp dụng như thế nào? 85
- 32** Công khai hóa căn cứ ra kết luận sơ bộ? 86

Giai đoạn 5 – GIAI ĐOẠN ĐIỀU TRA CUỐI CÙNG

- 33** Các hoạt động điều tra trong giai đoạn điều tra cuối cùng? 87
- 34** Thủ tục yêu cầu công khai hóa các căn cứ và phương pháp ra kết luận cuối cùng? 88
- 35** Kết luận cuối cùng về vụ điều tra chống bán phá giá/chống trợ cấp được thực hiện như thế nào? 90
- 36** Vận động hành lang nhằm tác động đến quyết định áp biện pháp chống bán phá giá/chống trợ cấp? 92

Giai đoạn 6 – BIỆN PHÁP CHỐNG BÁN PHÁ GIÁ/CHỐNG TRỢ CẤP CHÍNH THỨC

- 37** Các loại biện pháp chống bán phá giá/chống trợ cấp? 94
- 38** Cam kết về giá? 96
- 39** Điều kiện và nguyên tắc áp dụng biện pháp chống bán phá giá/chống trợ cấp? 99
- 40** Điều kiện chấm dứt vụ điều tra (mà không áp dụng biện pháp nào)? 101
- 41** Thuế chống bán phá giá/chống trợ cấp chính thức có hiệu lực hồi tố trong những trường hợp nào? 103
- 42** Thời gian áp dụng thuế chống bán phá giá/chống trợ cấp chính thức? 105
- 43** Có thể có trường hợp hoãn thực hiện biện pháp chống bán phá giá/chống trợ cấp (chính thức hoặc tạm thời) không? 106

	Giai đoạn 7 – CÁC THỦ TỤC ĐIỀU TRA SAU KHI ÁP DỤNG BIỆN PHÁP CHỐNG BÁN PHÁ GIÁ/CHỐNG TRỢ CẤP	107
44	Có các thủ tục điều tra nào có thể diễn ra sau khi áp dụng biện pháp chống bán phá giá/chống trợ cấp?	107
45	Điều tra chống lẩn tránh thuế (anti-circumvention review)?	109
46	Điều tra lại (còn gọi là điều tra chống vô hiệu hóa – anti-absorption investigation)?	113
47	Điều tra đối với nhà xuất khẩu mới (new-shipper review)?	115
48	Rà soát giữa kỳ?	117
49	Rà soát cuối kỳ (rà soát hoàng hôn)?	120
	Giai đoạn 8 – CÁC THỦ TỤC KHIẾU KIỆN QUYẾT ĐỊNH ÁP ĐẶT BIỆN PHÁP CHỐNG BÁN PHÁ GIÁ/CHỐNG TRỢ CẤP	124
50	Các quyết định trong vụ điều tra có thể bị khiếu kiện không?	124
51	Khiếu kiện tại Tòa án sơ thẩm châu Âu?	126
52	Khiếu kiện theo thủ tục giải quyết tranh chấp của WTO?	128

Phần thứ ba

CÁC PHƯƠNG PHÁP TÍNH TOÁN TRONG ĐIỀU TRA CHỐNG BÁN PHÁ GIÁ

MỤC A – PHƯƠNG PHÁP TÍNH TOÁN BIÊN ĐỘ PHÁ GIÁ

A 1 – Phương pháp tính toán biên độ phá giá cho trường hợp nền kinh tế thị trường

53	Làm thế nào để xác định phá giá?	132
54	Giai đoạn điều tra phá giá?	135
55	Xác định các thành tố tính toán biên độ phá giá?	136
56	Giá thông thường được xác định như thế nào?	137
57	Giá thông thường tính theo Giá bán nội địa tại thị trường nước xuất khẩu?	138
58	Giá thông thường tính toán?	144
59	Giá Xuất khẩu được tính như thế nào?	149
60	Những điều chỉnh có thể được thực hiện khi tính Giá xuất khẩu?	151
61	Điều chỉnh khi so sánh Giá Thông thường và Giá Xuất khẩu?	153
62	Tính toán biên độ phá giá?	159

A2 – Phương pháp tính toán biên độ phá giá cho trường hợp nền kinh tế phi thị trường

63	Quy định về tính toán biên độ phá giá đối với trường hợp nước xuất khẩu là nước có nền kinh tế phi thị trường của EU?	163
64	Tại sao Việt Nam bị coi là nước có nền kinh tế phi thị trường?	165
65	Việt Nam có thể chứng minh là nền kinh tế phi thị trường trong một vụ kiện chống bán phá giá cụ thể không?	166
66	Doanh nghiệp Việt Nam có thể làm gì để khắc phục quy chế nền kinh tế thị trường?	173
67	Những bất lợi của doanh nghiệp Việt Nam khi yêu cầu được hưởng quy chế nền kinh tế thị trường?	177

MỤC B – PHƯƠNG PHÁP ĐIỀU TRA VỀ THIẾT HẠI VÀ MỐI QUAN HỆ NHÂN QUẢ	180
68 EC xác định thiệt hại qua những yếu tố nào?	180
69 Ngành sản xuất nội địa EU được xác định như thế nào?	182
70 Thiệt hại trong điều tra chống bán phá giá tại EU bao gồm những loại nào?	184
71 EC xác định mối quan hệ nhân quả giữa việc bán phá giá và thiệt hại qua các yếu tố nào?	188
72 Biên độ giảm giá được tính toán như thế nào?	190
73 Biên độ thiệt hại được xác định như thế nào?	192
MỤC C - ĐIỀU TRA VỀ LỢI ÍCH CỘNG ĐỒNG	195
74 Tại sao EC phải điều tra về lợi ích Cộng đồng?	195
75 Xác định “lợi ích Cộng đồng”?	197
76 EC xem xét lợi ích của các nhóm liên quan như thế nào?	198
77 Những lợi ích khác phải tính đến khi xem xét “lợi ích Cộng đồng”?	201
Phần thứ tư	
CÁC PHƯƠNG PHÁP TÍNH TOÁN TRONG ĐIỀU TRA CHỐNG TRỢ CẤP	203
78 Vai trò của Chính phủ nước xuất khẩu trong điều tra chống trợ cấp?	204
79 Điều tra chống trợ cấp bao gồm những nội dung gì?	206
80 Khi nào một chương trình trợ cấp là đối tượng của điều tra chống trợ cấp (trợ cấp có thể bị đối kháng)?	207
81 Mức thuế chống trợ cấp được EC tính toán như thế nào?	216
82 Các mức “không đáng kể” trong điều tra chống trợ cấp?	220

Phần thứ năm	
LÀM THẾ NÀO ĐỂ KHÁNG KIẾN THÀNH CÔNG?	223
83 Làm thế nào để phòng tránh một vụ kiện?	224
84 Tại sao doanh nghiệp cần tích cực tham gia vụ việc ngay từ ban đầu?	226
85 Tại sao doanh nghiệp phải quan tâm đến các thời hạn điều tra?	227
86 Hệ thống kế toán như thế nào là phù hợp?	229
87 Làm thế nào để lựa chọn luật sư tốt?	230
88 Doanh nghiệp cần chuẩn bị nguồn lực như thế nào cho việc kháng kiện?	235
89 Vai trò của Hiệp hội ngành hàng trong việc kháng kiện tại EU?	238
90 Phòng Thương mại và Công nghiệp Việt Nam có thể hỗ trợ gì cho doanh nghiệp trong việc kháng kiện tại EU?	244

PHỤ LỤC

Thống kê các vụ kiện chống bán phá giá đối với hàng hóa Việt Nam tại EU	247
Tài liệu tham khảo	248
Mục lục tra cứu theo thuật ngữ	249
Danh mục hội	250
Danh mục bảng	254